

چکیده

طبیعت از دیرباز با زندگی انسان گره‌خوردگی داشته و به سبب آن در بسیاری از مفاهیم و تعاملات انسانی نقش مهمی ایفا کرده‌است. از طبیعت و عناصر وابسته به آن برای انتقال معانی و تصویرسازی استفاده می‌شود. عناصر طبیعت از جمله پرکاربردترین واژه‌ها در حیطه‌ی نمادپردازی محسوب می‌شوند. نماد از جمله ابزارهای خیال است که مهم‌ترین ویژگی آن، اشاره‌ی غیرمستقیم به مفهوم اصلی است. عناصری که شاعران در زندگی روزمره با آن‌ها برخورد داشته و هریک نشانه‌ای از اندیشه‌ای خاص را در پس خود مستتر داشته‌اند. از آن‌جا که بررسی نمادها و سمبل‌های به‌کار رفته در شعر، ما را با نوع نمادها از نظر خاستگاه، کاربرد و دایره‌ی معنایی وسیع‌تری آشنا می‌سازد، در این پژوهش سعی بر آن شده است تا جایگاه عناصر طبیعت در نمادپردازی اشعار عبدالرضا رضایی‌نیا مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد. از این‌رو این پژوهش به‌شکل توصیفی - تحلیلی در پنج فصل تهیه و تنظیم شده است. نتایج حاصل نشان داد که رضایی‌نیا از عناصر طبیعت بیشتر در جهت نشان دادن مبارزات مردمی و پایداری ایرانیان در طول تاریخ و همچنین بیان رشادت‌های مردم در هشت سال جنگ تحمیلی استفاده کرده است. از میان نمادهای به‌کار رفته در اشعار رضایی‌نیا، مشخص گردید که او بیشتر از گیاهان و عناصر وابسته به آن بهره برده است. در این بخش، مواردی چون عناصر وابسته به گیاه، انواع درختان، گل‌ها و میوه‌ها وجود دارد. او از عناصر چهارگانه آب، باد، خاک و آتش و همچنین شب و روز نیز به‌عنوان سمبل‌های شعری بهره گرفته است. در این میان در مجموع بیشترین عنصر طبیعت که رضایی‌نیا بر آن تأکید داشته دریا و پس از آن درخت و باران است. عناصری که ویژگی برجسته‌ی خطه‌ی گیلان هستند.

واژه‌های کلیدی: طبیعت‌گرایی، شعر، نماد، سمبولیسم، عبدالرضا رضایی‌نیا.